

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ด้วยการปฏิบัติงานของพนักงานสายสนับสนุน ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สังกัดหน่วยงานคณะ เป็นลักษณะของการปฏิบัติงานประจำ (Routine work) คือการทำงานในเนื้องานเดิมประจำอย่างเป็นระบบ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสูงย่อมมีความชำนาญ และมีเทคนิคกระบวนการในการปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพตามมาด้วย ซึ่งหากผู้ปฏิบัติงานดังกล่าวมีเหตุจำเป็นต้องโยกย้าย เปลี่ยนสายงาน หรือลาออก กะทันหัน เช่นพนักงานสายสนับสนุน ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สังกัดคณะอักษรศาสตร์และประยุกต์ศิลป์ ลาออก และมีการเปิดรับสมัครพนักงานใหม่เพื่อทดแทนอัตราที่ลาออกไป ส่งผลให้ผู้ที่ต้องมาปฏิบัติงานแทนจำเป็นต้องใช้เวลาในการเรียนรู้งาน และการฝึกฝนในเนื้องานเพื่อให้เกิดความชำนาญอีกครั้ง อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในภาพรวมขององค์กร องค์กรจะต้องประสบปัญหาการลองผิด ลองถูกของผู้ปฏิบัติงานใหม่ ทำให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า และมีโอกาสเกิดความผิดพลาดสูง เนื่องจากความไม่ชำนาญและขาดกระบวนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ส่งผลให้องค์กรเสียโอกาสที่ดีที่จะได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ถ้าหากหน่วยงานมีกระบวนการในเรื่องการรวบรวมองค์ความรู้แนวทางปฏิบัติงานที่ดี และนำมาเรียบเรียงให้เกิดกระบวนการที่ชัดเจน และนำไปเผยแพร่ให้ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งเดียวกัน ได้รับทราบและนำไปปฏิบัติตาม จะเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้ลดความผิดพลาดของผู้ปฏิบัติงานใหม่ ลดระยะเวลาการเรียนรู้งานของผู้ปฏิบัติงานใหม่น้อยลง ทำให้องค์กรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ตามทีสำนังานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ มีการจัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของกระบวนการที่สร้างคุณค่าและกระบวนการสนับสนุน โดยการสร้างคู่มือการปฏิบัติงาน ถือเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามหลัก PM5 ซึ่งประกอบไปด้วย

PM1 ส่วนราชการต้องกำหนดกระบวนการที่สร้างคุณค่าจากยุทธศาสตร์ พันธกิจและความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของส่วนราชการ

PM2 ส่วนราชการต้องจัดทำข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการที่สร้างคุณค่าจากความต้องการของผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ข้อกำหนดด้านกฎหมาย และข้อกำหนดที่สำคัญที่ช่วยวัดผลการดำเนินงาน และ/หรือปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและความคุ้มค่า

PM3 ส่วนราชการต้องออกแบบกระบวนการจากข้อกำหนดที่สำคัญใน PM2 และนำไปจัดจ้ยที่เกี่ยวข้องที่สำคัญมาประกอบการออกแบบกระบวนการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง

PM4 ส่วนราชการต้องมีระบบรองรับภาวะฉุกเฉินต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อจัดการกระบวนการ เพื่อให้ส่วนราชการจะสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

PM5 ส่วนราชการต้องกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของกระบวนการที่สร้างคุณค่า และกระบวนการสนับสนุน

โดยมีวิธีการในการนำมาตราฐานการปฏิบัติงานดังกล่าวให้บุคลากรนำไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุผลตามข้อกำหนดที่สำคัญที่มุ่งไปสู่การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การทำงานของส่วนราชการได้มาตรฐานเป็นไปตามเป้าหมาย ได้ผลิตผลหรือการบริการที่มีคุณภาพ เสร็จรวดเร็วตามกำหนดเวลานัดหมาย มีการทำงานปลอดภัย และไม่สร้างมลพิษแก่ชุมชน เพื่อการบรรลุข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการ

ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาแนวปฏิบัติการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน ตามหลัก PM5 เพื่อนำความรู้ที่ได้รับจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานด้านงานบริหารงานทั่วไปของพนักงานสายสนับสนุน สังกัดหน่วยงานคณะ ภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และมีรูปแบบการปฏิบัติงานที่ดีที่สุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษามาตราฐานการปฏิบัติงาน ตามหลัก PM5
2. เพื่อศึกษาโครงสร้างระบบการปฏิบัติงานด้านงานบริหารงานทั่วไปสำหรับพนักงานสายสนับสนุน
3. เพื่อสร้างคู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual) ด้านงานบริหารงานทั่วไปสำหรับพนักงานสายสนับสนุน

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ด้านวิชาการ เพิ่มองค์ความรู้ในการปฏิบัติงานของพนักงานสายสนับสนุน หน่วยงานระดับคณะฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
2. ด้านนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ สามารถนำคู่มือการปฏิบัติงานที่ได้จากการวิจัยเผยแพร่ และนำไปใช้งาน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับ กระบวนการปฏิบัติงานของพนักงานสายสนับสนุน หน่วยงานระดับคณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ซึ่งปฏิบัติงานด้านธุรการและงานสารบรรณ โดยนำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดการกระบวนการ ตามหลัก PM5 มาใช้ร่วมในการวิเคราะห์

ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ ใช้พื้นที่ให้มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 11 คน ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2563 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2564

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คู่มือการปฏิบัติงาน หมายถึง คู่มือการปฏิบัติงานด้านงานบริหารงานทั่วไป สังกัดหน่วยงานคณะ
2. งานบริหารงานทั่วไป หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานธุรการและงานสารบรรณประจำคณะมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
3. พนักงานสายสนับสนุน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
4. มาตรฐานการปฏิบัติงานตามหลัก PM5 หมายถึง แนวคิดของการจัดการกระบวนการการระดมทรัพยากรในการดำเนินงาน ได้แก่ บุคลากร วัสดุ แรงงาน และเครื่องจักร เพื่อให้การทำงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เพื่อตอบสนองความต้องการของวัตถุประสงค์หลักขององค์กร

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

บทบาทด้านงานบริหารงานทั่วไป

งานธุรการและงานสารบรรณ

1. ควบคุม ดูแล จัดทำทะเบียนรับ – ส่งหนังสือ ทั้งภายในและภายนอก
2. ตรวจสอบ ติดตาม และเสนอหนังสือตามสายบังคับบัญชา พร้อมดำเนินการจนสิ้นสุดตามสั่งการหรือตามกระบวนการงาน
3. ทำสำเนาเอกสารพร้อมแจกจ่ายผู้เกี่ยวข้อง
4. ควบคุม ดูแล จัดทำทะเบียน คำสั่ง ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ
5. จัดพิมพ์คำสั่ง ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ
6. จัดพิมพ์หนังสือโต้ – ตอบ ของคณะฯ รวมถึงของเลขที่หนังสือจากระบบ MIS
7. จัดพิมพ์คำสั่งคณะฯ รวมถึงการจัดขอเลขที่คำสั่งจากระบบ MIS
8. ร่าง จัดพิมพ์และตรวจทานหนังสือประทับตราแทนการลงชื่อ หนังสือสั่งการ และหนังสือประชาสัมพันธ์ ในส่วนงานธุรการ สารบรรณ และงานที่ไม่มีผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน รวมถึงติดต่อ ประสานขอเลขที่หนังสือจากระบบ MIS
9. คัดแยก วิเคราะห์เอกสาร หนังสือทางราชการ
10. คัดแยกเอกสารตามระเบียบงานสารบรรณ
11. เก็บรักษาเอกสารหลังดำเนินการเสนอ และจัดเก็บเอกสารตามระเบียบงานสารบรรณ
12. จัดเก็บรักษา , สืบค้นเอกสาร / หนังสือราชการ ให้เป็นระบบ ใช้งานง่าย และสวยงาม
13. สำรอง และจัดพิมพ์แบบฟอร์มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานธุรการ-สารบรรณ
14. ให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาเบื้องต้นในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
15. ควบคุม ดูแล ตรวจสอบ และข่าวประชาสัมพันธ์ ข่าวอบรมสัมมนา วารสาร จุลสาร
16. ประยุกต์ และจัดพิมพ์แบบฟอร์มต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อเพิ่มความสะดวกและลดขั้นตอนในการให้บริการ และนำส่งงานโสตทัศนศึกษาผลิตสำเนา
17. รับ- ส่ง จดหมาย จากฝ่ายประชาสัมพันธ์ แก่บุคลากรในสังกัดคณะ
18. ปิดประกาศ ข่าว สาสน์ประชาสัมพันธ์ และจัดเก็บเมื่อครบกำหนดตามระยะเวลา
19. งานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา

ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลัก PM5

- PM1 คือ กำหนดกระบวนการ
PM2 คือ จัดทำข้อกำหนดที่สำคัญจากกระบวนการ
PM3 คือ ออกแบบกระบวนการจากข้อกำหนด
PM4 คือ มีระบบรองรับภาวะฉุกเฉินต่าง ๆ
PM5 คือ กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของกระบวนการที่สร้าง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1. การปฏิบัติงานตามหลัก PM5
2. โครงสร้างระบบการปฏิบัติงานด้านงานบริหารงานทั่วไปของพนักงานสายสนับสนุน ฯ หน่วยงานคณะฯ ภายใต้มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

คู่มือการปฏิบัติงานด้านงานบริหารงานทั่วไป สังกัดหน่วยงานคณะ
ภายใต้มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี